

Verdeling bij medicijnen nog probleem

UNIVERSITEITEN WILLEN TOCH MEEWERKEN AAN BEZUINIGING

De Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten heeft minister Deetman (Onderwijs) gevraagd voorlopig geen reorganisatiemaatregelen te treffen bij Geneeskunde, Tandheelkunde, Letteren en Sociale Wetenschappen. De universiteiten zijn bereid de komende vier jaar 130 miljoen gulden te bezuinigen, maar willen daarbij een andere procedure volgen dan de minister. Definitieve maatregelen zouden pas begin 1988 genomen moeten worden op basis van een onderzoek dat in ieder van de vier sectoren zou moeten worden ingesteld. In de tussentijd zijn de universiteiten bereid de opgelegde bezuinigingen in hun begroting te verwerken, als zij daarbij naar eigen inzicht kunnen handelen.

Het verzoek aan Deetman om een andere procedure te volgen staat te lezen in een concept-brief waarop de universiteiten tot gisteravond commentaar konden leveren. Waarschijnlijk zullen de inhoud van de brief en de reacties van de instellingen vandaag bekend worden gemaakt. Het ziet er naar uit dat diverse instellingen de brief alleen onder voorbehoud zullen ondertekenen. De Rijksuniversiteit Utrecht zou zelfs helemaal niet bereid zijn te tekenen. De Rijksuniversiteit Limburg heeft in een voetnoot laten aantekenen dat zij er bezwaar tegen heeft als de bezuinigingen bij medicijnen worden verdeeld over acht faculteiten in plaats van over de vijf medische faculteiten in de Randstad, zoals Deetman wil.

Het voorstel van de universiteiten is het resultaat van wekenlang onderhandelen over een alternatief voor de reorganisatiemaatregelen die Deetman een maand geleden aankondigde, nadat de universiteiten geweigerd hadden de bezuinigingen in onderling overleg te verdelen. Twee weken geleden hebben de colleges van bestuur alsnog een poging gedaan een deel van de bezuinigingen anders te verdelen, maar toen bleken de minder getroffen instellingen niet bereid tot offers ten gunste van de zwaarder getroffen.

Als voornaamste argument voor een andere procedure voeren de universiteiten nu aan, dat de aangekondigde reorganisatiemaatregelen getuigen van een te gedetailleerde bemoeienis van de minister met de universiteiten. Dat is volgens hen in strijd met de procesgang die in de wet op het wetenschappelijk onderwijs is vastgelegd. Bovendien zouden de maatregelen niet getuigen van een zorgvuldige besluitvorming.

De beleidsvoornemens van de minister bestaan volgens de brief uit een mengeling van bezuinigingsaanpakken en een hergroepering van taken. De universiteiten beschouwen de 'ontbureaucratiseringskorting', de verminderde groei van de overige lasten en het opheffen van de alfa- en gammawetenschappen aan de technische universiteiten als bezuinigingen. Zij zijn bereid de bijbehorende bedragen op te brengen, maar willen de vrijheid behouden

om die ergens anders in de organisatie weg te halen.

Wat de reorganisatiemaatregelen betreft maken de universiteiten onderscheid tussen Letteren en Sociale Wetenschappen enerzijds en Geneeskunde en Tandheelkunde anderzijds. Bij de eerste sectoren zouden zo snel mogelijk verkenningcommissies moeten worden ingesteld, die een oordeel geven over de daar noodzakelijke ontwikkelingen en de kwaliteit van onderwijs en onderzoek. Volgend jaar juni zouden de verkenningcommissies moeten rapporteren. Bij Geneeskunde en Tandheelkunde zouden maatregelen moeten afhangen van de bevindingen van de al langer bestaande commissie van de Koninklijke Academie van Wetenschappen, die bezig is een disciplineplan op te stellen voor de sector geneeskunde. Tegen dit voorstel leken gisteren nog grote bezwaren te bestaan, omdat

het KNAW-plan alle acht de medische faculteiten behelst. Deetman heeft aangegeven dat hij alleen de vijf medische faculteiten in de Randstad wil aanpakken. De medische faculteiten in Groningen, Nijmegen en Maastricht zouden buiten schot blijven. De Rijksuniversiteit Limburg heeft inmiddels een voetnoot geformuleerd waarin aan die ongerustheid uiting wordt gegeven. Binnen de medische faculteit zou men liever zien dat de KNAW-commissie haar werkzaamheden opschort ten behoeve van een anders samengestelde verkenningcommissie die zich beperkt tot de vijf randstadfaculteiten. Pas als daar de gevraagde bezuinigingen getroffen zijn, zou de KNAW-commissie verder moeten gaan in de nieuwe situatie.

Jacques Herraets

STUDENTENAKTIE VOOR AANSTELLING MEDEWERKSTER

Twee studentes Gezondheidsvoorlichting en Opvoeding (GVO) zijn een handtekeningactie gestart om te pleiten voor de aanstelling van een vrouw bij de capaciteitsgroep GVO.

Bij deze capaciteitsgroep wordt binnenkort een vrijgekomen vacature opnieuw ingevuld. Tot nog toe werken er alleen mannen in vaste dienst. Die hebben dus ook de meeste invloed op het beleid. De studentes willen daarom dat er speciale moeite zal worden gedaan voor het werven van vrouwelijke medewerkers. De aio's (voor het

merendeel juist wel vrouwen) moeten hierbij volgens hen buiten beschouwing worden gelaten. Zij hebben immers een tijdelijke aanstelling en daardoor ook minder invloed. Aanstaaende maandag worden de verzamelde handtekeningen aan de capaciteitsgroep aangeboden. (EN)

Inhoud

pagina 3

Diensten

Wat Deetman met een prachtwoord 'ontbureaucratiseringskorting' noemt is een ordinaire bezuinigingsmaatregel. Of er aan deze universiteit klappen gaan vallen en waar is nog niet duidelijk. Een speciale commissie gaat bekijken of er van de nood nog een deugd valt te maken.

pagina 5

Monseigneur Gijsen, geachte aanwezigen

Het best voorziene studentenhuis van Maastricht staat in de Boschstraat. Met een grote zaal annex bar, een kapel, een leeszaal, een r.k. pastor en de Heilige Geest op de koop toe. De bisschop kwam het gebouw deze week persoonlijk inwijden.

pagina 6

Weemoed

Waar zijn ze gebleven, die cafe's op de hoek van de straat met pluche zittingen, pinda-automaat op de bar en het zachte geklots van biljartballen? Ad van Iterson haalt zijn jeugdijaren nog eens op.

pagina 7

Nog een universiteit

Dankzij een subsidie van 12 miljoen gulden kan volgend jaar de informatica-universiteit met haar cursussen beginnen. Heel de universitaire wereld kijkt argwanend toe of het particuliere initiatief de wetenschappelijke vuurproef zal doorstaan.

pagina 11

Paradox

De Maastrichtse schouwburg herdenkt zijn 200-jarig bestaan, maar de toekomst wordt niet vergeten. Of is de videokunst inmiddels uit het experimentele stadium getreden? De manifestatie Paradox Media geeft volgende week antwoord.

En verder...

Gezonde wetenschap in Nederland, kan de minister van Onderwijs wel rekenen, boeken zoeken per computer, universitaire oertaal en de eeuwige verhuisperikelen...

SYMPOSIUM VROUWENSTUDIES GEZONDHEIDS- WETENSCHAPPEN

Volgende week woensdag vindt het symposium Vrouwenstudies Gezondheidswetenschappen plaats. Het symposium houdt zich bezig met aspecten van vrouwenhulpverlening. Het ochtendprogramma bestaat uit drie lezingen. Kathy Davis (Amsterdam) zal het hebben over de relatie tussen de vrouwelijke patiënt en de mannelijke arts (9.30 uur). Nelleke Nicolai (Den Haag) bespreekt onderzoek naar vrouwen en gezondheid (10.15 uur) en Vera van Cruchten (Maastricht) geeft een overzicht van de voorzieningen en ontwikkelingen op het terrein van vrouwenhulpverlening

in limburg (11.30). Het middagprogramma (vanaf 14.00 uur) wordt gevuld door zes doctoraalstudenten Gezondheidswetenschappen van de RL. Zij presenteren de onderzoeksresultaten van hun stages Vrouwenstudies. Dit gebeurt tijdens parallelsessies in de Aula (waar het accent ligt op de wijze van voorlichting en begeleiding van patiënten) en de Filmzaal (voorzieningen in de gezondheidszorg en de lacunes en knelpunten die vrouwen hierin ervaren). Het programma wordt om 16.00 uur afgesloten.

CJP cadeau bij m'n nieuwe spaarrekening. Niet te geloven hoe vaak je daar plezier van hebt.

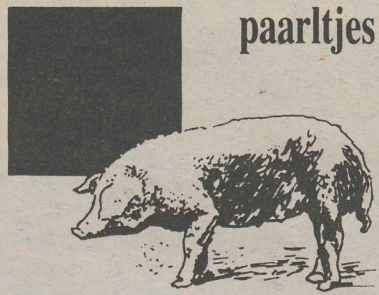

Ik ben bij de ABN.

Ben je jonger dan 26? Open dan, met tenminste één tientje, een spaarrekening bij de ABN. Krijg je het Cultureel Jongeren Paspoort cadeau. En dat geeft kortingen op Theater, Muziek, Musea, Tijdschriften en nog veel meer. Ga dus nú naar het ABN-kantoor.

De actie loopt van 29 september tot en met 31 oktober 1986. Indien je ouder bent dan 25 jaar ontvang je bij het openen van een spaarrekening een spaarpremie van f 7,50.

ABN Bank

paarltes

Studenten gevraagd voor een onderzoek klinische psychiatrie. In deze studie zal worden nagegaan in hoeverre bepaalde bloedconcentraties een rol spelen bij de door kooldioxyde opgeroepen lichamelijke verschijnselen. Proefpersonen krijgen een reiskostenvergoeding van f 40,00. Verdere schriftelijke informatie kun je aanvragen via tel. 043-633444 t/m 2007/2084.

Zo goed als nieuwe microscoop Olympus Binoculair 1973 met alle toebehoren te koop: f 1000,00. Te bevragen: tel. 045-718699, na 18.00 uur.

Te huur kleine bungalow in Zuid-Limburg, voorzien van alle comfort, prachtig geheel vrij gelegen, zeer geschikt voor tijdelijke bewoningen. Inl. 01711-11577, liefst tussen 9.00 en 12.00 uur. Bij geen gehoor, tel. 043-648035.

Te huur: voor de periode van een half jaar (t.w. januari '87 tot en met juni '87): Gemeubileerde benedenwoning: ruime woonkamer, keuken, slaapkamer, tuin. Prijs f 800,00 p.m. all in. Tel. 043-634182 (na 18.00 uur).

Zangers gevraagd: voor een nog te formeren "Bach-koor" zijn nog zangers nodig, en wel speciaal mannenstemmen. Damesstemmen zijn natuurlijk ook welkom. Eventuele liefhebbers dienen wel een geschoolde stem te hebben en moeten bij voorkeur van blad kunnen lezen. Uitgangspunt zal zijn de Kerkelijke vocale muziek van Bach en tijdgenoten. Uitbreiding van programma tot en met romantische geestelijke muziek behoort ook tot de mogelijkheden. Geen moderniteiten. Willen diegene die zich hiervoor geroepen voelen contact opnemen met B. Kerkhof, docent Conservatorium, tel. 043-641021.

Wij rijden deze winter regelmatig naar Oostenrijk, wie rijdt er mee? Tel. 080-558170

Te koop wegens verhuizing een 2- en 3 zits stoffen bankstel, goed onderhouden, en 1= jaar oud. Ook evt. alleen de 3-zits bank. Tel. 882318, na 18.00 uur: 043-437217.

BIBLIOTHEEK AUTOMATISEERT

De universiteitsbibliotheek is bezig met een uitgebreid automatiseringsprogramma. Deze maand nog komt de zogenaamde Online Publiekscatalogus (OPC) in gebruik, die de huidige catalogus op microfiche zal vervangen. De zoekmogelijkheden worden daarmee uitgebreid. Op termijn zullen ook andere bibliotheekfuncties worden geautomatiseerd. De hele operatie heeft f 850.000 gekost, gefinancierd uit het fonds dat wordt gevormd door de 'niet-realisatie personele middelen' van 1985. Jaarlijks zullen de faculteiten gezamenlijk nog eens f 80.000 in de exploitatiekosten moeten bijdragen.

Zowel in het Bonnefantenklooster als in de Nieuwenhof en op Randwijk zijn OPC-terminals geplaatst.

Samen met die voor de bibliotheek van het Academisch Ziekenhuis, die de bibliotheken van Biomedisch Centrum en Annadal zal vervangen, zullen er binnenkort in totaal twintig terminals voor het publiek beschikbaar zijn. Daarnaast kan elders in de gebouwen van de RL elke bestaande terminal-modem verbinding met het universitaire rekencentrum als OPC gebruikt worden.

Tot op heden kon de bibliotheekgebruiker zijn literatuur in de microfichecatalogi vinden door te zoeken

op inhoudscode, de naam van de auteur of het eerste significante woord in de titel van de publikatie. Met de invoering van de Online Publiekscatalogus worden deze mogelijkheden vergroot: men kan nu zoeken op alle (niet lid-)woorden in de titel. Gericht zoeken wordt makkelijker doordat combinaties van woorden, namen en codes kunnen worden gemaakt. Omdat men bij de UB storings in het systeem niet uitsluit worden niet alle microfichecatalogi weggehaald. Op elke locatie zal er een blijven staan.

Ook andere bibliotheekfuncties worden geautomatiseerd. Als alles volgens planning verloopt komen in januari 1987 de uitleenfaciliteiten aan de beurt. Daarmee zal tevens het verschijnsel lenerspas zijn intrede doen. Studenten en medewerkers van de RL krijgen dit pasje gratis. Of leners van buiten de universiteit wel een bijdrage moeten gaan betalen is nog onbeslist. In dat geval denkt men aan een bedrag van ongeveer tien gulden.

Het sluitstuk van de vernieuwing is de automatisering van de acquisitiefunctie van de bibliotheek. Deze wordt tegen het einde van 1987 verwacht.

Wammes Bos

Weekendje Amsterdam of Utrecht: f 25,00
Bel: 020-259851 (van 17.00-18.00 uur)

Vermist: (derde verdieping hoofdgebouw) lederen portefeuille met inhoud (o.a. giro-pasje) tegen beloning terug te bezorgen, tel. 043-888672.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Maffius. Verschijnt wekelijks.

Redactieadres:
Tongersestraat 53, kamer 316
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon: 043-888468
(doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur:
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schroer (penningmeester)
Hans Lensing (secretaris)
Erik de Graaff
Ton Hameleers
(redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Joan Muysken

Redactie
Marc Bonten
Wammes Bos
Walter van Bree
Bart Brouwers
Andre Cremer
Lucia Geurts
Judith Habets
Ton Hameleers
Jacques Herraets
(eindredacteur)
Evelyne de Leeuw
Jan Mokkenstorm
Emely Nobis
Redactie-assistente:
Liesbeth van Hoef
Foto's: Franco Gori
fotopersburo Widdershoven
fotopersburo Mellaart
Hans van Dijk
Coen van der Gugten
Tekeningen: John Prop
Raph de Haas
Druk: Limburgs Dagblad,
Heerlen

Advertenties
Advertenties (behalve Paarltes):
Yvonne Stevens, tel. 043-624938
werkdagen bereikbaar na 18.00 uur, vrijdag de hele dag.
Tarieven op aanvraag.
Paarltes opgeven bij de redactie.

Mededelingen
Mededelingen voor de mededelingen-pagina doorgeven aan Dienst Voorlichting

Abonnement
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 25,00 per jaar.

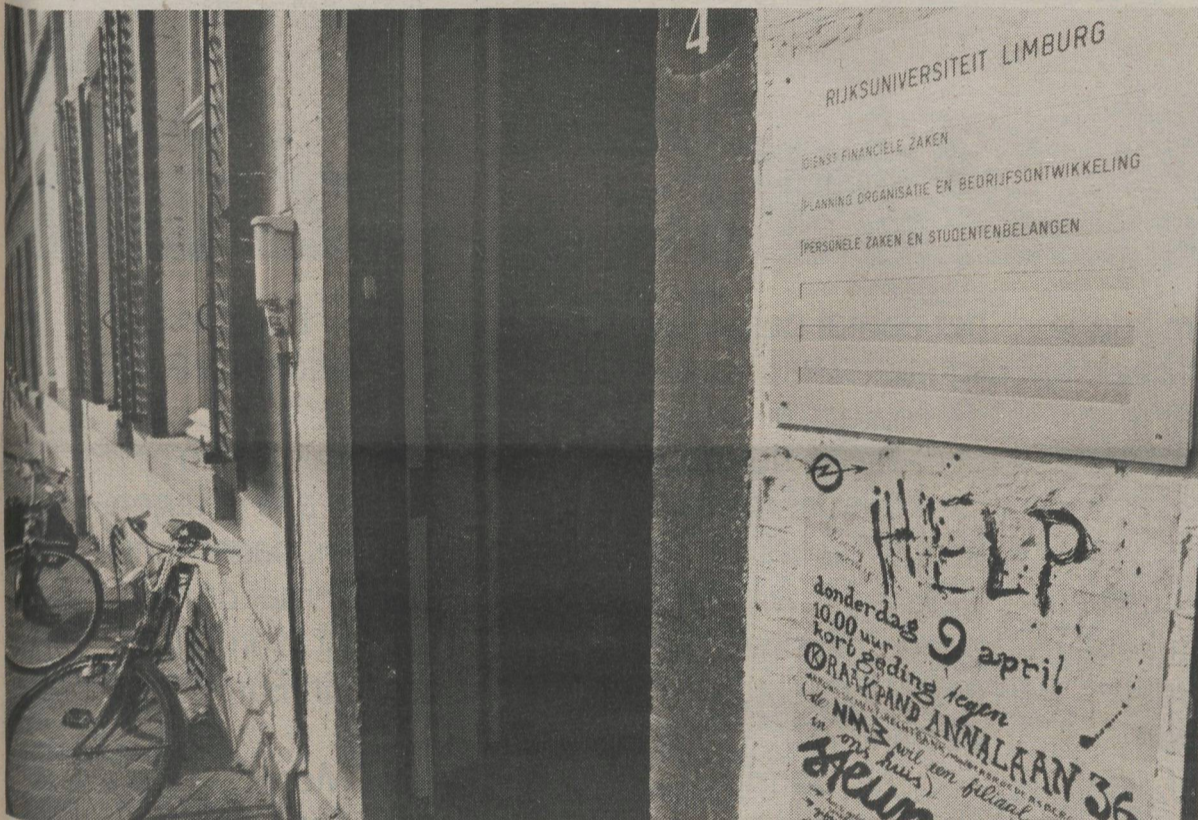
Universitaire Pers
Observant maakt deel uit van het landelijk samenwerkingsverband Universitaire Pers, samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Delta (Delft), THB (Tilburg), TH-berichten (Eindhoven), TH-nieuws (Twente), KU-nieuws (Nijmegen), universiteitsblad Utrecht, Universiteitskrant Groningen en Wageningen Hogeschoolblad.

UP-korrespondent: Bert Bakker, Esther Hageman

Nog geen duidelijkheid over kortingen op niet-wetenschappelijk personeel

COMMISSIE ZOEKT CRITERIA VOOR ONTBUREAUCRATISERING

De commissie die op 7 oktober door het College van Bestuur is ingesteld om de verdeling van de 'ontbureaucratiseringskorting' van 1,2 miljoen gulden voor te bereiden, heeft nog geen overeenstemming kunnen bereiken. Haar opdracht is om een aantal alternatieven aan het College van Bestuur voor te leggen, zodat dit op 4 november een keuze kan maken. Een snelle procedure is geboden omdat in 1986 al de helft van het totale bedrag, zes ton, bezuinigd moet worden. De andere helft kan vervolgens worden uitgesmeerd over een periode die loopt tot eind 1991.

STUDENTEN HOUDEN LEGER OP PEIL

De strakke houding van het ministerie van Defensie bij het verlenen van uitstel voor de dienstplicht, die vorige maand werd aangekondigd, heeft nu vorm gekregen; deze maand krijgen 34000 dienstplichtigen met uitstel, merendeels studenten, de jaarlijkse vragenlijst in de bus. Wie wat langzaam studeert of inmiddels is omgeswitched naar een andere studie moet van goede huize komen om nog langer onder de wapenen uit te blijven, want "we zien niets meer door de vingers", zo zegt een woordvoerder van Defensie.

In bepaalde gevallen zal het uitstel overigens wel blijven bestaan, maar dat hangt er van af of Defensie bepaalde studierichtingen goed kan gebruiken, en van de vraag of de switch naar een tweede studie dicht bij de eerste is gebleven, of dat men gewoon iets gezelligs is gaan stude-

ren", aldus woordvoerder Hendrik Schönau.

Achtergrond van het stringente beleid wordt gevormd door de daling van het aantal op te roepen dienstplichtigen. Jaarlijks zijn 48000 verse soldaten nodig. In totaal dienen op

ieder moment zo'n 60000 dienstplichtigen hun tijd (van 14 of 16 maanden) uit. Er dreigt nu een tekort te ontstaan van 8000 man, en dat verzwakt de verdediging zo zeer dat strikte maatregelen zijn genomen. Niet alleen de kwantiteit komt onder druk, ook de kwaliteit: "Vroeger konden we het puikje van de zalm uitkiezen, nu al lang niet meer", zo verklaart Schönau.

Van het verscherpte uitstelbeleid worden geen wonderen verwacht.

"Vermoedelijk gaat het om enkele honderden extra oproepen". Daarom worden ook alle buitengewoon dienstplichtig verklaarde jongens weer benaderd, met het verzoek of zij Hare Majesteit niet alsnog vrijwillig willen dienen. Defensie verwacht de eerste twee jaar de benodigde aantallen te kunnen 'rondreien'. Daarna gaat het effect van het strengere uitstelbeleid weer verloren, omdat dan inmiddels iedereen is opgeroepen. Het ministerie weet nog niet hoe de dan te verwachten nieuwe 'dip' moet worden opgevangen.

Bert Bakker/UP

De commissie bestaat uit dezelfde personen als de werkgroep Formatieplanning Algemene Diensten. Zij staat onder voorzitterschap van dr K. Dittrich, lid van het College van Bestuur. Leden zijn de hoofden van de diensten Financiële Zaken en Personele Zaken, De Bruijn en Leunissen, en een medewerker van de dienst Algemene Juridische Zaken, Van Voorst.

De commissie dient allereerst de vraag te beantwoorden welke categorie niet-wetenschappelijk personeel (NWP) door de bezuiniging zal worden getroffen. Er zijn drie mogelijkheden. Scenario een: de gehele groep NWP. Scenario twee: alleen het zogenaamd secundaire deel daarvan, dat wil zeggen: niet direct ondersteunend voor onderwijs en onderzoek, dus in de algemene diensten en de faculteitsbureaus. En scenario drie: alleen het NWP bij de diensten.

Het eerste scenario zal hoogstwaarschijnlijk meteen al afvallen, omdat daarmee direct de kwaliteit van onderwijs en onderzoek in gevaar zou komen. In het kader van de uitbouw van de Rijksuniversiteit Limburg zal men alles doen om dat te vermijden. Blijft dus over: diensten en faculteitsbureaus gezamenlijk aanslaan, of het derde scenario: alleen de diensten. Deze laatste mogelijkheid lijkt eveneens uitgesloten. Dit valt af te leiden uit de voorkeur van de commissie om in haar voorstellen aan te sluiten bij het beleid dat onlangs op dit terrein is geformuleerd, met name in het Formatieplan voor de Algemene Diensten dat afgelopen zomer is vastge-

steld. Daarin wordt voor de periode 1987 tot en met 1989 de personeels-groei per dienst toegewezen. In totaal zouden de diensten er ongeveer 25 personeelsplaatsen (FTE) bij krijgen. Die groei is onder andere noodzakelijk vanwege de voorziene toename in de aantallen studenten en wetenschappelijk medewerkers. Die diensten waarvan de omvang direct samenhangt met deze aantallen, zoals de bibliotheek, hebben dan ook het minst te duchten van de nieuwe bezuinigingsronde. De commissie kan dus voor de diensten gezamenlijk ten hoogste een verminderde groei voorstellen, geen nul-groei. Aangezien de 'ontbureaucratiseringskorting' ongeveer het equivalent van 25 FTE omvat, betekent dit dat deze niet volledig ten laste van de diensten kan komen. Het lijkt bijgevolg onontkoombaar dat de faculteitsbureaus ook zullen moeten bijdragen.

Onduidelijk is nog of daar eveneens slechts verminderde groei aan de orde is, of een afschrikwekkender alternatief: snijden in de bestaande formatie.

Een andere mogelijkheid tot bezuiniging geeft de zogenaamde projectpool van f 600.000, die het College van Bestuur voor de algemene diensten heeft ingesteld om flexibel personeelsbeleid mogelijk te maken. Als op die gelden wordt bekibbeld zou dat een wrang-ironische invulling zijn van een korting om de bureaucratie tegen te gaan.

Wammes Bos

UITWIJKEN NAAR BELGIË MOEILIJKER

Het wordt voor Nederlandse studenten moeilijker om een studie, waarvoor zij in Nederland zijn uitgeloot, in België te gaan doen. Dat is een gevolg van de bezuinigingen op de Belgische onderwijsbegroting van het kabinet-Martens.

Vanaf het studiejaar 1987-1988 mag men nog steeds wel inschrijven voor bijvoorbeeld een studie geneeskunde of tandheelkunde -waarvoor in Nederland strikte beperkingen gelden-, maar dan moet het eerste jaar (de "eerste kandidatuur") in één jaar worden gehaald. Overdoen is er niet meer bij. Overigens is ook het inschrijfgeld, te vergelijken met ons collegegeld, aan de meeste Belgische universiteiten omhoog gegaan. Vroeger was dit overal zo'n 550 gulden, nu kan dit per universiteit verschillen en oplopen tot 880 gulden.

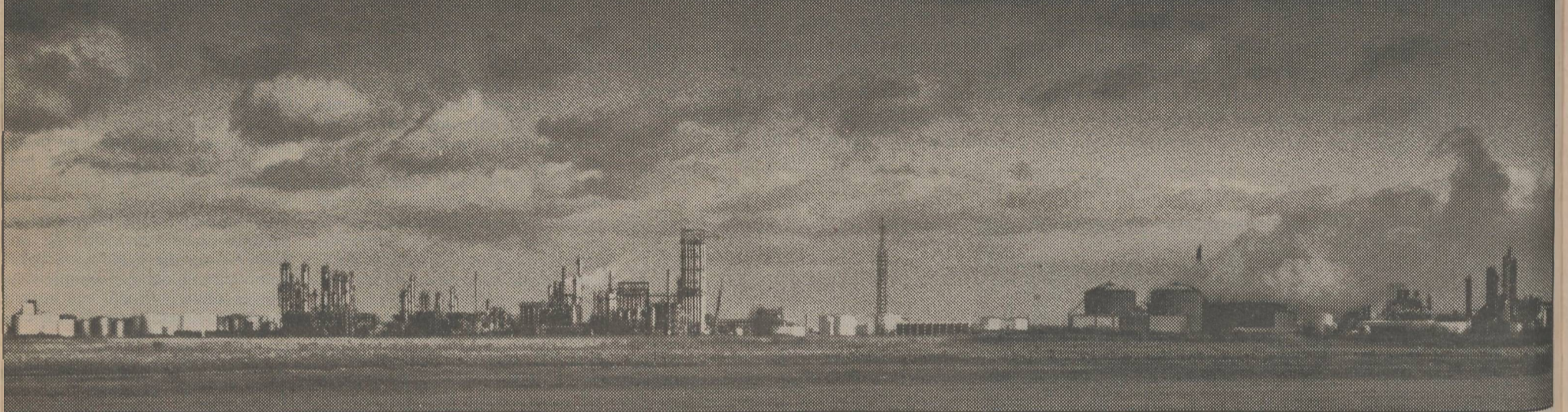
Tegen deze en andere bezuinigingen hielden 3000 tot 4000 Belgische studenten vorige week donderdag een betoging in het centrum van Brussel. Volgens Peter Breugelmans, lid van de Algemene Studentenraad van de universiteit van Leuven en van het nationaal actiecomité tegen de kortingen, is het bij onze Zuiderburen eerder slechter dan beter dan in Nederland, waar minister drs. W.J. Deetman 130 miljoen op de universiteiten kort. Zo worden de uitgaven voor de studentenvoorzieningen (sport, goedkope restaurants en sociale, juridische en medische zorg) gehalveerd. Dat scheelt 55 miljoen. Toen minister Deetman vorig jaar een overeenkomstige korting van 5 miljoen viel de hele Tweede Kamer over hem heen. Ook het door de overheid gefinancierd wetenschappelijk onder-

zoek moet het in België volgend jaar met de helft minder doen. Alleen voor de Vlaamse universiteiten betekent dat al een korting van ruim 200 miljoen. De bedoeling is dat het bedrijfsleven dat verschil gaat bijpassen. Ook de Belgische 'werkingstoelage', te vergelijken met de rijksbijdrage aan de instellingen, gaat omlaag, wat alleen de Leuvense universiteit al zeker 7,5 miljoen gulden kost.

Op de studiefinanciering wordt in België niet bezuinigd. "Maar dat kan ook haast niet; de beurzen bedragen niet meer dan de helft van wat een student nodig heeft", zo zegt Breugelmans. Voor de 'minder begoeden' bedraagt de beurs maximaal zo'n 4400 gulden per jaar, een bedrag dat met uitzondering van een verhoging van 10% in 1985, al 8 jaar niet meer aan de inflatie is aangepast. Wel komen daar de kinderbijslag en de belastingaftrek van de ouders nog bij, maar het inschrijfgeld gaat er weer van af, waardoor al met al nog geen 7000 gulden overblijft voor studiekosten en levensonderhoud. Van dat bedrag hoeft overigens niets te worden terugbetaald. De (enigszins vergelijkbare) basisbeurs in Nederland (die aan alle studenten wordt gegeven), bedraagt voor uitwonende studenten volgend jaar zo'n 7200 gulden.

Bert Bakker/UP

Waar leer je het bedrijfsleven beter kennen dan in de accountancy?

Als pas afgestudeerde **bedrijfseconoom** kun je vele kanten uit. Richting bedrijfsleven, bijvoorbeeld. Een groot concern of een kleiner bedrijf. Waar je je kunt ontwikkelen tot specialist. Of waar je een meer algemene functie kunt uitoefenen.

Er is ook nog een andere mogelijkheid. Een accountantsmaatschap. Kiezen voor een carrière bij Moret & Limperg Registeraccountants betekent: je veelzijdig ontwikkelen en toch specialist worden.

Je krijgt te maken met representanten van multinationals tot het midden- en kleinbedrijf, van overheden tot particulieren. 'n Breed scala van contacten.

Veelzijdigheid is ook het kenmerk van de activiteiten. Centraal staat het analyseren en controleren van financiële gegevens. Maar de accountant van nu en morgen gaat in de taakuitoefening als adviseur vele stappen verder.

Zijn/haar ondernemerszin en inzicht in bedrijfsbeleid geven de accountant een belangrijke rol in het beslissingsproces bij relaties rond investeringen, kredieten, fusies en administratieve ontwikkelingen - inclusief automatisering.

Moret & Limperg behoort tot de grote accountantskantoren van ons land. Zij heeft een hechte relatie met Moret Gudde Brinkman Belastingadviseurs. Het aantal vestigingen bedraagt ruim 35,

het aantal personeelsleden ruim 2.000. En door het lidmaatschap van Arthur Young International reiken de contacten tot ver buiten de grenzen.

Het is duidelijk dat je mogelijkheden bij zo'n sterke organisatie groot zijn. Je krijgt er alle gelegenheid je vaardigheden, ook die op het managementvlak, te ontwikkelen. En dank zij de internationale banden kunnen Moret-mensen in staat worden gesteld deel te nemen aan cursussen in Europees verband.

Als **bedrijfseconoom** vind je bij Moret & Limperg dan ook het ideale klimaat voor de postdoctorale accountantsstudie. 'n Studie die hand in hand gaat met de praktijkgerichte interne opleiding. Geef een eerste signaal dat je ten aanzien van je toekomstmogelijkheden niet "eenkennig" bent.

Schrijf of bel: de heer L.D. van der Klis, Hoofd Personeelvoorziening Moret & Limperg Registeraccountants, Postbus 1407, 3000 BK Rotterdam, telefoon: 010-4072518.

Moret & Limperg

LID VAN ARTHUR YOUNG INTERNATIONAL

Accountancy bij Moret & Limperg...voor academici die in de praktijk willen slagen

Vestigingsplaatsen Moret & Limperg/Moret Gudde Brinkman: Alkmaar, Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Assen, Breda, Doetinchem, Dordrecht, Ede, Eindhoven, Emmen, Enschede, 's-Gravenhage, Groningen, Haarlem, Heerenveen, Heerle, 's-Hertogenbosch, Hilversum, Hoofddorp, Leeuwarden, Maastricht, Middelburg, Naaldwijk, Nijmegen, Oss, Roermond, Rotterdam, Terneuzen, Tiel, Tilburg, Utrecht Venlo, Wormerveer (Zaanstad), Zwolle

Universiteit en regionale cultuur

Gaat de limburgse cultuur door toedoen van de RL ten onder? Als we enige lezingen uit de Studium Generale cyclus 'Onbehagen in de cultuur' mogen geloven, zeker. De eerste spreker, Tannelie Blom, noemde 'ontregionalisering' als één van de effecten verbonden met de transformatie van een traditionele, agrarische samenleving in een industriële samenleving. Het proces van 'modernisering' zou tot een maatschappij leiden waarin de onderlinge betrekkingen op een steeds globaler en abstracter niveau geregeld worden.

Regionaliseringstendenzen werden door Blom als 'achterhoedegevechten' te kijk gezet. Voor regionale verscheidenheid is in een 'wereldsamenleving' geen plaats.

De moderne universiteit vormt als toeleveringsbedrijf van wetenschap en techniek één van de pijlers van het moderniseringsproces. De limburgse cultuur kenmerkt zich door traditie, volksgebruik en ongebreidelde chauvinisme: het 'Preuvenemint' als vleesgeworden cultuurmonument. Maar wat wil Blom nu eigenlijk beweren? Dat een hollandse, nee zelfs internationale RL, het limburgse cultuurgoed opblaast? Op het gevaar af tot '4e generatie inteelt' bestempeld te worden, dat lijkt mij al te gortig: Hoe kan een zelf gedecultureerd instituut nu in vredesnaam een bedreiging vormen voor de huidige bloei van de cultura limburgensia? De differentiatie binnen de wetenschappen hebben een specialistische onderzoeker voortgebracht, voor wie wetenschap geen levenshouding meer impliceert. Een student kan momenteel volstaan met het volgen van een beroepsopleiding, zonder een algemene culturele ontwikkeling na te streven. De afgestudeerde maakt niet langer zonder meer deel uit van een beroepsgroep, die een bepaalde houding van hem verwacht. In Fassbinder's film Lola, die speelt in het naoorlogse Duitsland, is het bouwingenieur van Bohm die de televisie in het dorp introduceert; von Bohm die trouwens in de avonden de chinese Ming-dynastie bestudeert. Thans staat in ieder huis een televisie en heeft de ingenieur of doctorandus de Ming-dynastie ingeruild voor de biologisch dynamische moestuin. Mozart voor de derde trombone in de plaatselijke harmonie. Een internationaal georiënteerde functie vereist enkel nog een telefoon, niet langer een kosmopolitische instelling van het individu.

Zijn er trouwens geen tekenen die erop wijzen dat stad en RL het uitstekend met elkaar kunnen vinden? Zou de RL, als zij in Kampen zou zijn gevestigd, ook zo'n toevloed van eethuizen in de nabijheid van het bestuursgebouw hebben teweeggebracht? Het ware echter wel wenselijk dat de restaurants enige lokale specialiteiten aan hun menu zouden toevoegen. Dat zou in aanzienlijke mate aan de profilering van de RL bij kunnen dragen.

Jo Wachelder

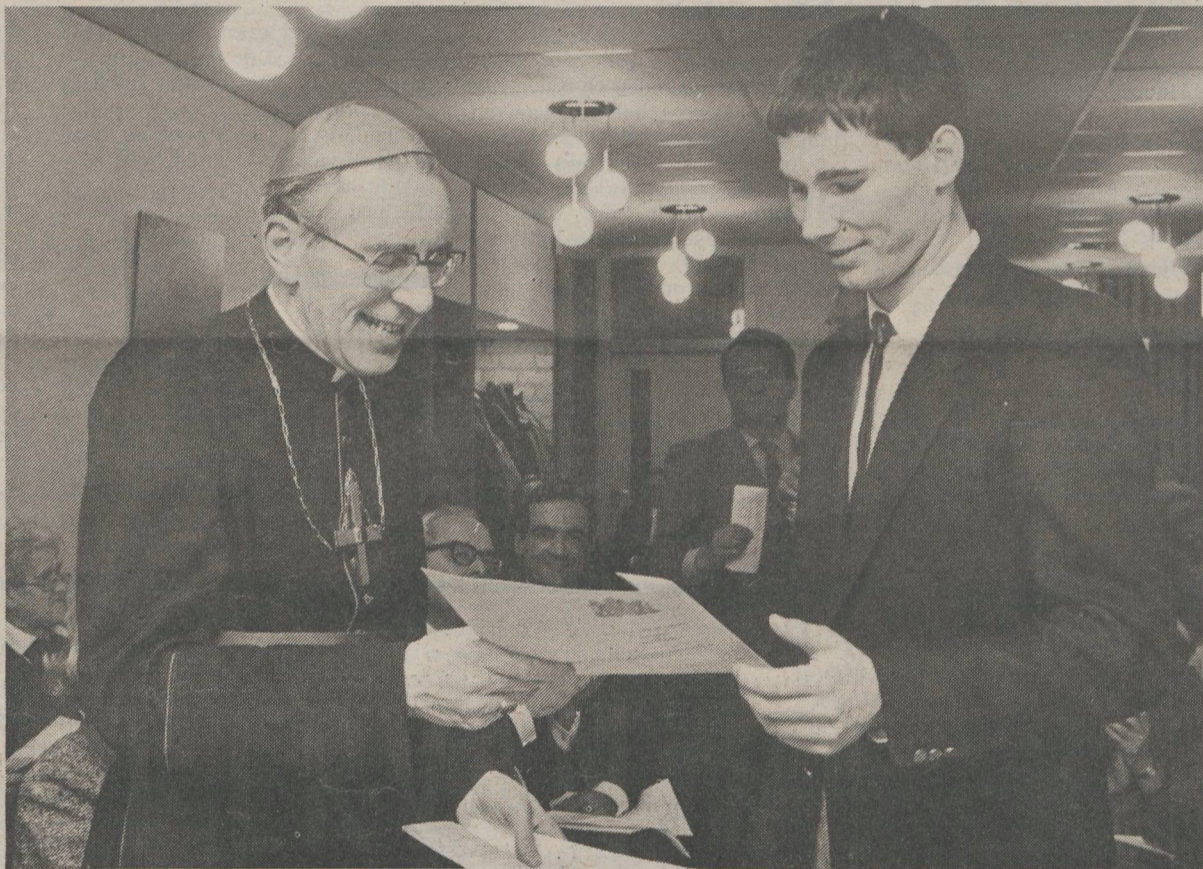
Deelname aan de essay-prijsvraag 'Universiteit en Cultuur' is nog steeds mogelijk. De inzendingstermijn sluit op 15 januari 1987.

Een gedenkwaardige middag in de Boschstraat.

STUDENTENHUIS EN STUDENTENVERENIGING MET BISSCHOPPELIJKE ZEGEN VAN START

Het mooiste studentenhuis van Maastricht is "In de Fortuyn", onderkomen van de Rooms Katholieke Studentenvereniging Servatius. Het als monument geklasseerde pand ligt aan de Boschstraat 97, vlak naast de Sint Mathiaskerk. Eigenaar is het bestuur van de parochie, dat het voormalige parochiehuis grondig heeft laten renoveren om het te verhuren aan de Stichting R.K. Studentenpastoraat. De stichting stelt het pand om niet ter beschikking van de studentenvereniging die er alles kan doen wat een r.k. studentenvereniging te doen staat.

katholieke studentenleven weer bloeit. Hij noemt als voorbeelden Nijmegen, Leiden en Utrecht. Hij hoopt in het nieuwe onderkomen ook studenten met een andere levensovertuiging te kunnen begroeten, "mits zij onze identiteit en levensovertuiging weten te respecteren". Terloops stelt hij het kersverse bestuur voor van de vereniging

De bisschop van Roermond neemt met een blijde glimlach een exemplaar van de bisschoppelijk goedgekeurde verenigingsstatuten in ontvangst.

Dat is volgens de statuten heel wat meer dan de ontspanning waar andere verenigingen zich toe beperken. "Ons doel is: De levensbeschouwelijke, maatschappelijke en culturele ontwikkeling van onze leden op R.K. grondslag te bevorderen", vermeldt de folder waarin de statuten voor leken worden verklaard. Dat is te zien aan het gebouw: beneden een grote ruimte met aan de muur een portret van de paus en in de hoek een bar. De eerste verdieping is meer levensbeschouwelijk georiënteerd, op twee kantoortjes na. Achterin zetelt de R.K. studentenpastor, pater Fernando Però Silva. Hier zetelt de Spaanse-missionaris voor de helft van zijn tijd. De andere helft is voor zijn Opus Dei-werkzaamheden, want pater Però is lid van deze veel verguisde 'goddelijke mafia'. De voorste helft van de verdieping is ingericht als kapel met een altaar, kerkbanken en een sacristie. Twee keer per week leest pater Però hier de mis. Op de tweede verdieping is een studiezaal en woonruimte voor twee personen, die het pand een beetje in de gaten kunnen houden. "Leuk voor een jong stel zonder kinderen", legt Jeroen Wolthuis, voorzitter van de nieuwe studentenvereniging, uit tijdens een rondleiding door het pand. "Mogen dat ook studenten zijn?" vraagt een meisje, dat op een idee komt. "Ja hoor, als ze getrouwd zijn", antwoordt Jeroen.

De rondleiding is het vervolg op de openingsceremonie die woensdagmiddag heeft plaatsgevonden. Iedereen is er: de bisschop, de burgemeester, wethouder Hoen, de pastoor-deken van Maastricht en de voorzitter van het College van Bestuur, die hardnekkig als rector magnificus wordt toegesproken. De benedenzaal zit helemaal vol. Sprekers en jonge toonkunstenaars wisselen elkaar af.

Michel Debats, vroeger wethouder van Onderwijs, nu voorzitter van de Stichting RK Studentenpastoraat, herinnert zich hoe hij veertig jaar geleden in bange dagen steun vond in de diepere waarden van het leven. Hij vraagt zich af "of er geen zaken -infecties- uit die tijd zijn blijven hangen, als hij ziet hoe er tegenwoordig wordt gedacht over kwesties van leven en dood, maatschappelijke verantwoordelijkheid, huwelijksmoraal, liefde en trouw. "In Limburg bewaare wat sjoen is", is het motto van zijn toespraak. Limburg wordt steeds moderner, de

vervuiling schrijdt voort. Denk daarbij niet aan hondjes, maar aan de vuile troep die brutaal wordt uitgestald en aangeprezen achter de spiegelramen van onze consumptie-maatschappij, gedekt door de schijnbare legitimiteit van democratisch tot stand gekomen wetgeving. De pessimisten leggen zich neer bij het verval. Hebben we in Limburg sjoen gehouden wat sjoen was, verzucht hij rethorisch. Maar voor de optimisten is er goed nieuws: na een periode van verwarring en onzekerheid durven de katholieken hun gezicht weer te laten zien. Een pluriforme tolerante samenleving heeft daar recht op. Nu is het aan de studenten om hun gezicht te laten zien met de faciliteiten die hen in het studentenhuis ter beschikking staan. Hier kunnen ze terecht om met elkaar gesprekken te voeren, te musiceren, studeren of de kapel te bezoeken.

Ook studenten nemen het woord. René Pisters, student economie, legt uit waarom hij lid is geworden van Servatius: de universiteit richt

zich teveel op pure kennis; fundamentele kwesties worden niet genoeg gezien tegen hun moraal- filosofische achtergronden. Wetenschap is niet vrij van waarden. Daarop moeten studenten tenminste geattendeerd worden.

Pisters vertelt vanaf het spreekgestoelte dat na het pausbezoek, aangegepen door een groep studenten om hun trouw aan de paus te belijden door hem een zilveren rozenkrans aan te bieden, het idee ontstond een vereniging op te richten, de mogelijkheden werden samen met het RK Studentenpastoraat onderzocht en leidden tot de hier besproken gevolgen. Dat het Studentenpastoraat het initiatief gaarne overnam mag niemand verbazen. In de informatie die schriftelijk verstrekt wordt staat zelfs te lezen dat het initiatief door de stichting zelf genomen is en dat de stichting op haar beurt een initiatief is van de bisschop van Roermond.

Voorzitter Jeroen Wolthuis meldt dat ook in andere steden het rooms

die vorige week officieel ten overstaan van een notaris is opgericht. Niemand is verrast te horen dat pater Però ook lid van het bestuur. Hij is benoemd als bestuurslid door de bisschop van Roermond.

Ook enkele bevriende verenigingen begroeten de nieuwkomer in het Maatschappelijk studentenleven: Tragos en Amphytrion. De laatste vereniging is actief binnen de Katholieke Hogere Hotelschool. Hun vertegenwoordigers blijken dus niet de leden van Servatius te zijn, waarvoor wij ze aanvankelijk hadden aangezien. Hoeveel leden heeft Servatius dan eigenlijk, vragen we Jeroen Wolthuis. "Twaalf a dertien", is het antwoord, "maar we hebben ook nog een kaartenbak met 'n stuk of vijftig namen. Je moet bedenken dat we pas beginnen"

Jacques Herraets

bladeren

Beroep

Omdat weinig studenten weten met welke zaken je allemaal bij het College van Beroep voor Examens terecht kunt heeft de Groningse rechtenstudent Johnny Preuter een afstudeerscriptie aan dit onderwerp gewijd. Hij laat daarin zien dat een student sinds de invoering van de Wet Universitaire Bestuurshervorming (WUB) in 1970 geen angst meer hoeft te hebben om in beroep te gaan. Iedereen heeft recht op inzage van een afgelegd examen en recht op een nabespreking, is een van de belangrijkste conclusies van de scriptie. Daarnaast worden geldigheidsduur en vrijstellingsregels voor examens door Preuter besproken, evenals de verplichte deelname aan practica. Dit laatste is vooral van belang voor studenten die moeite hebben met practica waarbij dierproeven worden gedaan. (U-Krant)

Beroep 2

De scriptie van Preuter lijkt zijn eerste vruchten al af te werpen. Een groep Groningse rechtenstudenten is bij minister Deetman in beroep gegaan om een groot aantal beperkingen op de geldigheidsduur van tentamens ongedaan te laten maken. De studenten hebben besloten om zich tot Deetman te wenden omdat het Groningse College van Bestuur niet heeft gereageerd op hun verzoeken de geldigheidsbeperkingen te vernietigen. De stu-

denten beroepen zich daarbij op de Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs, die zegt dat academische tentamens en onderdelen daarvan in principe onbeperkt geldig zijn. Een besluit van de faculteitsraad gaat daar tegenin. (U-krant)

Pils

De overheid is onlangs gestart met een enorme campagne gericht tegen het overmatig alcoholgebruik. Bijzonder leuk en aardig bovendien, maar in de actie is weer eens geen rekening gehouden met een belangrijke en invloedrijke bevolkingsgroep: de studenten. Pilsgebruik onder studenten is namelijk niet zomaar een gewoonte, het is wel degelijk functioneel. Hinderlijke frustraties worden erdoor opgeheven met als direct gevolg dat de sociale dynamiek wordt aangezwengeld. Het is zelfs zo, dat pils functioneert als de motor die alles draaiende moet houden. Valt de motor weg, dan zal de student onherroepelijk afzakken naar de ondraaglijkheid van het dagelijkse, burgerlijke bestaan. En dat is wel het laatste waar hij op zit te wachten. (Alg. Nijmeegs Studentesblad)

Rector

Iedere rector zijn eigen café, moeten ze in België gedacht hebben. Zowel in Leuven als in Antwerpen zijn al studentenuitbatingen met de

naam "De Rector" gesignaleerd. De Leuvense kroeg adverteert zelfs met de beeltenis van een heuse rector in vol ornaat, met een Geusje in de ene en de studieboeken in de andere hand. Op de spijs- en drankenkaart is zijn invloed ook terug te vinden; zo staat naast de Dame Blanche bijvoorbeeld een overheerlijke "Coupe Rector met supplement slagroom" en wordt naast een Bloody Mary doodleuk een "Cocktail Rector" aangeprezen. Eventuele plannen in Maastricht voor een soortgelijke kroeg zullen echter zelf een beeltenis moeten ontwerpen: de Leuvense rector draagt namelijk geen snor. (THTnieuws)

Bezetting

In de aula van de Technische Universiteit van Delft zaten op donderdagavond 2 oktober 676 middelbare schoolmeisjes, die daar voorgelicht werden over het reilen en zeilen van de TUD. Omdat het na twaalfen dreigde te worden, moest de politie op de hoogte zijn van hun aanwezigheid. Een medewerkster van de voorlichtingsdienst, die dat wel even wilde regelen, belde direct het bureau: "de aula is bezet door zeventienhonderd vrouwen". Vijf minuten later stonden er al twee agenten voor de deur en toen die met eigen ogen zagen dat het genoemde aantal geenszins overdreven was, lichten de trouwe wetsdienaren meteen de mobiele eenheid in. Een wat voorzichtigere vertegenwoordiger op het bureau informeerde voor alle

Studentenhuis „In de Fortuyn”

Boschstraat 97, links van de St. Matthiaskerk.

- * Aldaar zijn gevestigd het **R.K. Studentenpastoraat Maastricht** en de **R.K. Studentenvereniging Servatius**. Telefoon 043-250054/252039. Secretariaat open: 9.30-12.30 uur.
- * In het studentenhuis zijn ingericht: een grote **conversatiezaal** met o.a. bar, TV en piano, een ruime **leeszaal-bibliotheek** (ook open voor vrije studie), een **kapel** voor meditatie en kleinere **ruimten** voor gespreksgroepen.
- * Het Studentenhuis biedt graag de **gehele dag gastvrijheid** aan alle studenten van Universiteit en HBO-instellingen, ongeacht hun levensovertuiging.
- * Elke zondagmorgen om 10.30 uur en donderdagavond om 19.30 uur is er een **Eucharistieviering** voor studenten. De studentenpastor is de gehele week bereikbaar voor persoonlijke gesprekken.

Het Studentenhuis „In de Fortuyn” is een open huis

zekerheid nog even bij de portier van de aula hoe de toestand op dat moment was. Die portier heeft er toen voor gezorgd dat u de volgende dag iets heel anders op de voorpagina's van de kranten hebt kunnen lezen. (Delta)

Idealen

Om op een ludieke manier de aandacht te vestigen op de nachttreinen die sinds 2 juni door de Randstad rijden, kwam de NS met het idee van de 'Nacht van de Idealen'. Speciaal voor studenten, die uitgeno-

digd werden tijdens die nacht hun grote ideale prijs te geven. Via een VARA-microfoon zouden ze dan aan het volk kenbaar worden gemaakt. Het liep uit op een NS-reclame-tour, met slechts heel af en toe een studentikoos ideaal. Twee studenten zijn voor gratis openbaar vervoer en vinden bovendien dat elke reiziger vrij aan de noodrem moet kunnen trekken. Prompt staat de trein stil. De spoorwagmedewerkers reageren geïrriteerd, maar weten de dader niet in de kraag te grijpen. De nachttrein is trouwens wel een succes: elke week vierduizend passagiers, onder wie veel studenten. (Quod Novum)

CAFÉ-CLICHÉ'S

Zoals de een postzegels spaart en de ander munten, zo verzamel ik clichés, gemeenplaatsen, idées recues. Een voorbeeld van een cliché: het eerste deel van de vorige zin. Als je het verandert in: "postzegels uit San Marino" en "munten met een gat in het midden", wordt het alleen nog maar erger. Een ander voorbeeld: gisteravond was een echtpaar op de tv, in het programma "Rondom Tien", en dat echtpaar was uitgenodigd om van hun liefde voor hun hond te getuigen. Zegt de vrouw op een gegeven moment, met haar duim naar haar man wijzend: "Hij was er eerst tegen, hoor. Hij wou geen beest in huis hebben." Waarop de man reageert: "Maar nu zou ik hem niet meer willen missen." Nu zou ik hem niet meer willen missen. Een hond hecht zich aan de mensen, een kat hecht zich aan het huis. Het is soms net een kind. Hoe lief ze ook zijn, je moet een hond nooit alleen bij een kind laten. Ze blijven toch dat jagersinstinct houden. Sommige lui gaan op hun hond lijken. Je vraagt je soms af: laat ik de hond uit, of laat de hond mij uit?

Bolero

Proza over het caféleven kenmerkt zich door een hoge clichédichtheid. Lees de uitgaansrubrieken, de VVV-folders, de kroegenboeken. Hoe vaak heet het niet dat in café De Egelantier of in café Het Witte Paard "de tijd heeft stilgestaan"? Clichés hoeven niet onjuist te zijn; er liggen zeker niet allemaal foutieve veronderstellingen, wensdromen of vooroordelen aan ten grondslag. De meeste clichés zijn juist waarheden als een koe (cliché!). Het is ook absoluut waar dat in een aantal cafés de tijd heeft stilgestaan. In Maastricht zijn heel wat van die cafés waar de tijd heeft stilgestaan - al neemt, met name in de binnenstad, hun aantal af. Ze verdwijnen, zoals in de Grote Staat en de Maastrichter Brugstraat, of, erger nog, ze krijgen een andere eigenaar die meent dat Maastricht in de vaart der volkeren moet worden opgenomen. Gevolg: palmbomen, dagschotels, groene drankjes en de Bolero.

Café Brandenburg aan het Brandenburgplein. (Foto Franco Gori).

bericht uit Maastricht

Nootjesapparaat

In het café waar de tijd heeft stilgestaan bevindt zich een biljart, met tellertjes op de randen, er hangt een bescheiden gevulde prijzenkast aan de muur, op de teek staat een nootjesapparaat, waar je je schaalpje onder moet wringen en ze verko-

pen repen chocolade van het merk Jacques, die in glazen kasten overdwars liggen opgetast. Je vindt ze nog a.) in door de stad overwoekerde dorpskernen, zoals Sint Pieter, Limmel en Wolder, b.) langs oude uitvalswegen, zoals Bosscherweg, Meerssenerweg, Tongerseweg, Akersteenweg en c.) in de periferie van de oude binnenstad. Tot die laatste categorie voelde mijn vader zich bijzonder aangetrokken. Zijn dagelijkse omzwerving begon met een bezoek aan de kapel van de Sterre der Zee en eindigde "op de hoek", in café Brandenburg, op het Brandenburgerplein, of in café De Tramhalte, op het Cannerplein, of in café De Helihaven, aan het begin van de Franciscus Romanusweg. Op zaterdagmiddag nam hij me altijd mee. Daar keek ik de hele week naar uit, want ik mocht dan alles: in de kapel de kaars aansteken, op straat de dubbeltjes oprapen en in het café de juke-bok aanzetten. We zaten altijd aan een tafeltje bij het raam, zo dicht mogelijk bij de ingang. Weer dat perifere, zou ik bijna schrijven.

Doolhof

Waar mijn vader ook graag kwam, was café Het Doolhof. Het lag - lag, want het heeft plaats moeten maken voor de Noorderbrug - eveneens aan de Franciscus Romanusweg, maar dan een stuk verder de stad uit, tegenover de weg naar Borgharen, in het industriegebied tussen Rooddorp en Limmel, met nauwelijks een ander huis in de buurt. Toen de Zinkwitfabriek tegen de vlakte ging, werd de eenzaamheid van café Het Doolhof nog eens extra benadrukt. In die tijd, toen het gebouw van de PLEM er nog niet was, stond ik eens op de stoep voor het café met een meisje te praten. Zij moest naar links, naar Borgharen, en ik moest recht door, naar Limmel. Ik had de hele rit - van De Paddock op het Amorsplein tot waar we nu stonden - nog niet één filosofische opmerking gemaakt. Het was er op de een of andere manier niet van gekomen. Ik was ook niet echt op dreef die dag; er wou maar niets diepzinnigs naar boven komen. Maar ik moest toch iets... we konden toch niet zomaar uit elkaar gaan: we hadden alleen maar over muziek gepraat en over haar problemen op school!

Met groeiende wanhoop keek ik om me heen. "Soms weet ik het ook niet meer," zei ze op dat moment, refererend aan haar schoolperikelen. "Eigenlijk is het hele leven een doolhof," merkte ik op.

Ad van Iterson

WORDT HET ONDERWIJS NU WEL OF NIET GEPAKT?

Kan de minister van Onderwijs rekenen? Met die vraag als inzet werd de afgelopen week een verwoede discussie gevoerd in de dag- en weekbladen. Aanleiding: de uitspraak van Deetman in een interview met NRC-Handelsblad van 26 september: "De onderwijsbegroting beslaat 30 % van de rijksuitgaven. Van de totale ombuigingen nemen we, rekening houdend met de prioriteit van 300 miljoen in het regeerakkoord, 12 a 13% voor onze rekening en dan kan je de conclusie trekken dat onderwijs - heel bewust - is ontzien. De andere sectoren worden harder aangepakt", zo rekende hij voor.

Deetman kan niet rekenen", replieerde onmiddellijk het weekblad *De Pers* Nederland. En alsof het niet genoeg is zei minister president Lubbers tijdens de Algemene Beschouwingen dat de bezuinigingen op de onderwijsbegroting eigenlijk maar 500 miljoen zijn, in plaats van miljard. Maar over dat laatste verberop.
Zoals zo vaak met cijfers is niet zo maar te zeggen wie gelijk heeft. Wie de Miljoenennota en de Onderwijsbegroting voor 1987 leest laat zich licht verleiden tot de eenzijdige redenering; Uitgavetotaal rijksoverheid: 180 miljard. Uitgaven Onderwijs: 28 miljard. Onderwijs maakt dus geen 30%, maar slechts een krappe 16% van de begroting uit. Als de bezuinigingen 12 a 13% bedragen kan men dus nauwelijks zeggen dat Onderwijs wordt ontzien.
Maar zo makkelijk mag het niet van de bewindsman. De aflossing en de rente op de staatsschuld (samen 35 miljard) mogen niet worden meegeteld bij de rijksuitgaven, zo vindt hij. Daar zit wat in, want die posten zijn eerder een gevolg van het beleid in het verleden, dan een maatregel voor het heden. Vervolgens rekent hij van het totaal van de begroting ook de uitgaven voor ontwikkelings samenwerking (5 miljard) en defensie (14 miljard) af. Hij kan dat doen omdat op die departementen door dit kabinet niet bezuinigd wordt. Dat schiet dus lekker op. Ook een aantal uitgaven voor sociale zekerheid (waaronder de bijstandsuitgaven van 10 miljard) en voor volksgezondheid kunnen niet worden beïnvloed op dezelfde manier als andere begrotingsposten. Wat overblijft zijn slechts die posten waarop in principe wel bezuinigd kan worden; de echte departementale uitgaven. Na deze krimpoperatie is de noemer voor Deetmans 30% fors verkleind.

Er blijft een kleine 100 miljard over. En daarvan is 28 miljard 30%, zeker. Bezuinigen doet Deetman vervolgens niet 1 miljard, maar 700 miljoen; de extra 300 miljoen voor apparatuur en nascholing telt hij gemakshalve niet mee. Of de kleuters, de zieke onderwijzers, de lesgeleedplichtigen en de universiteiten dat ook zo voelen staat te bezien, want de bezuinigingsmaatregelen lopen natuurlijk wel op tot 1 miljard. Maar goed. Op de departementen wordt 5,4 miljard gesnoeid. Daarop is nog een heleboel af te dingen, want de 1,7 miljard die voor volkshuisvesting op het lijstje staat bestaat voor een deel uit begrotings-truucs als 'kasgeldversleutelingen'. Geen echte bezuinigingen dus. En trekken we dan de departementale bezuinigingen ook nog eens de 1200 miljoen gulden af die het kabinet extra gaat uitgeven, dan komt het totaal eveneens lager uit (op 4,2 miljard). Maar gaan we, zoals Deetman, aan dat alles voorbij dan is 700 miljoen als percentage van 5,4 miljard; inderdaad, 13%. Kassa! Onderwijs wordt ontzien.
Een verhaal apart is de ontgroening. Het aantal jongeren daalt en de 65-plussers nemen, vooral na het jaar 2000, enorm in aantal toe. Minder geld voor onderwijs dus, en meer voor bejaardentehuizen en de AOW. Een operatie die niet vanzelf tot stand komt, want het kabinet heeft aangekondigd nog een 'vergrijzingsronde' in te lassen; departementen met veel uitgaven voor jongeren leveren in, WVC en Sociale Zaken krijgen er wat miljarden bij. Belangrijk is dan de vraag hoeveel dat Onderwijs gaat kosten. Het antwoord is sinds 9 oktober: geen cent. De onderwijsbegroting krimpt vanzelf met de daling van de leerlingenaantallen mee. Wie daaraan mocht twijfelen ("ik betwijfel het", zei dr. J. Voorhoeve, fractievoorzitter van de VVD, tijdens de Alge-

mene beschouwingen) werd te hulp gesneld door premier Lubbers. Hij betoogde dat, zuiver gekeken naar de leerlingentallen, onderwijs inderdaad zo'n 200 miljoen te weinig is gekrompen. Dat is door ambtenaren van het ministerie van financiën uitgerekend in deelrapport nr. 82 van de Heroverwegingen. Maar een 'vergrijzingsaanslag' vloeit daar niet uit voort, want "de 200 miljoen zijn al begrepen in de totale ombuigingstaakstelling voor onderwijs voor de komende vier jaar", aldus Lubbers.

Door deze 'ontgroeningsfactor' liggen de effectieve bezuinigingen niet eens op 700, maar slechts op 500 miljoen, zo vervolgde hij. Een bedrag dat hijzelf overigens liever lager had gezien, zo vertrouwde hij de kamer toe, daarmee de Zwarte Piet voor de onderwijsbezuinigingen behendig naar de VVD schuivend. Had Deetman eerder geweten dat hij zo mag rekenen dan had hij zijn interviewers van NRC kunnen melden dat Onderwijs maar voor negen procent meedoet. Nog even, en onderwijs gaat omhoog, niet omlaag. Voor senator dr. G. Zoutendijk (fractievoorzitter van de VVD in de Eerste Kamer) is dat moment al aangebroken; Wie naar de begroting kijkt ziet dat onderwijs volgend jaar een miljard meer uit te geven heeft, in plaats van 500 miljoen minder, zo riep hij triomfantelijk uit. Hij zag daarbij de van Sociale Zaken naar Onderwijs overgeheveld kinderbijslaggelden van ruim 1,5 miljard - een louter technische schuif, waarmee de studiefinanciering wordt bekostigd - over het hoofd. Maar cijfers zijn van elastiek, en geduldig ook.

20 oktober 1986

Bert Bakker

JURISTEN WERKEN AAN ADVOCATENOPLEIDING

Als alles naar wens verloopt, zal de juridische faculteit in september 1987 starten met een experimentele beroepsopleiding in de advocatuur. Een praktijkgerichte cursus dus, voor aankomende advocaten.

Een soortgelijke cursus wordt al langer gegeven door de Nederlandse Orde van Advocaten. De Orde vond die cursus echter voor verbetering vatbaar en besloot daarom, op experimentele basis, te gaan samenwerken met universiteiten. De opleiding wordt één van de tweede fase beroepsopleidingen, die naast de "gewone" tweede fase opleidingen (zoals de AIO's) staan. In Utrecht is dit jaar al een begin gemaakt met de beroepsopleiding advocatuur. De faculteitsbesturen van Amsterdam, Rotterdam en Maastricht willen eerst nog gedetailleerder onderhandelen, met name over de verdeling van de inhoudelijke en financiële verantwoordelijkheden tussen de universiteit en de Orde. Het Rijk geeft weliswaar een startsubsidie, maar dat is niet genoeg. Het is de bedoeling dat de beroepsopleiding zichzelf gaat bedruipen. Dit betekent dat de afnemers van de opgeleide advocaten, zoals bedrijven en advocatenkantoren, de opleiding uiteindelijk zullen moeten gaan financieren. Voorwaarde is dat de experimentele fase van één jaar goed wordt afgesloten.

"De opleiding is vooral voor Maastricht interessant omdat hier toch al praktijkgericht gewerkt wordt en men hier bezig is met het Legal Aid programma," zegt Peter van der Hijden. De cursus gaat een half jaar duren, met een uitloop tot een jaar. Voor de arrondissementen Maastricht en Roermond zullen zo'n 12 à 15 personen in een "klasje" komen te zitten. "Les" wordt gegeven door zowel praktijkdocenten (advocaten) als wetenschapsdocenten (medewerkers van de universiteit).

Verder zal de opleiding zich ook richten op de benodigde vaardigheden die advocaten moeten bezitten; dit heet dan praktijkleer. Dat er behoorlijk wat aandacht wordt geschonken aan de sociale advocatuur, blijkt uit de elf verschillende onderdelen van de cursus, waaronder bijvoorbeeld huurrecht, echtscheidingsrecht en vreemdelingenrecht vallen. Of de cursus verplicht gesteld zal worden is nog niet zeker.

Judith Habets

TWAALF MILJOEN VOOR INFORMATICA-UNIVERSITEIT

De informatica-universiteit (IU) in Den Haag kan op 1 september 1987 gaan draaien. De ministeries van Onderwijs en Economische Zaken hebben een startsubsidie aan het initiatief toegekend van twaalf miljoen gulden voor vijf jaar. Oorspronkelijk had de IU 21 miljoen gulden gevraagd.

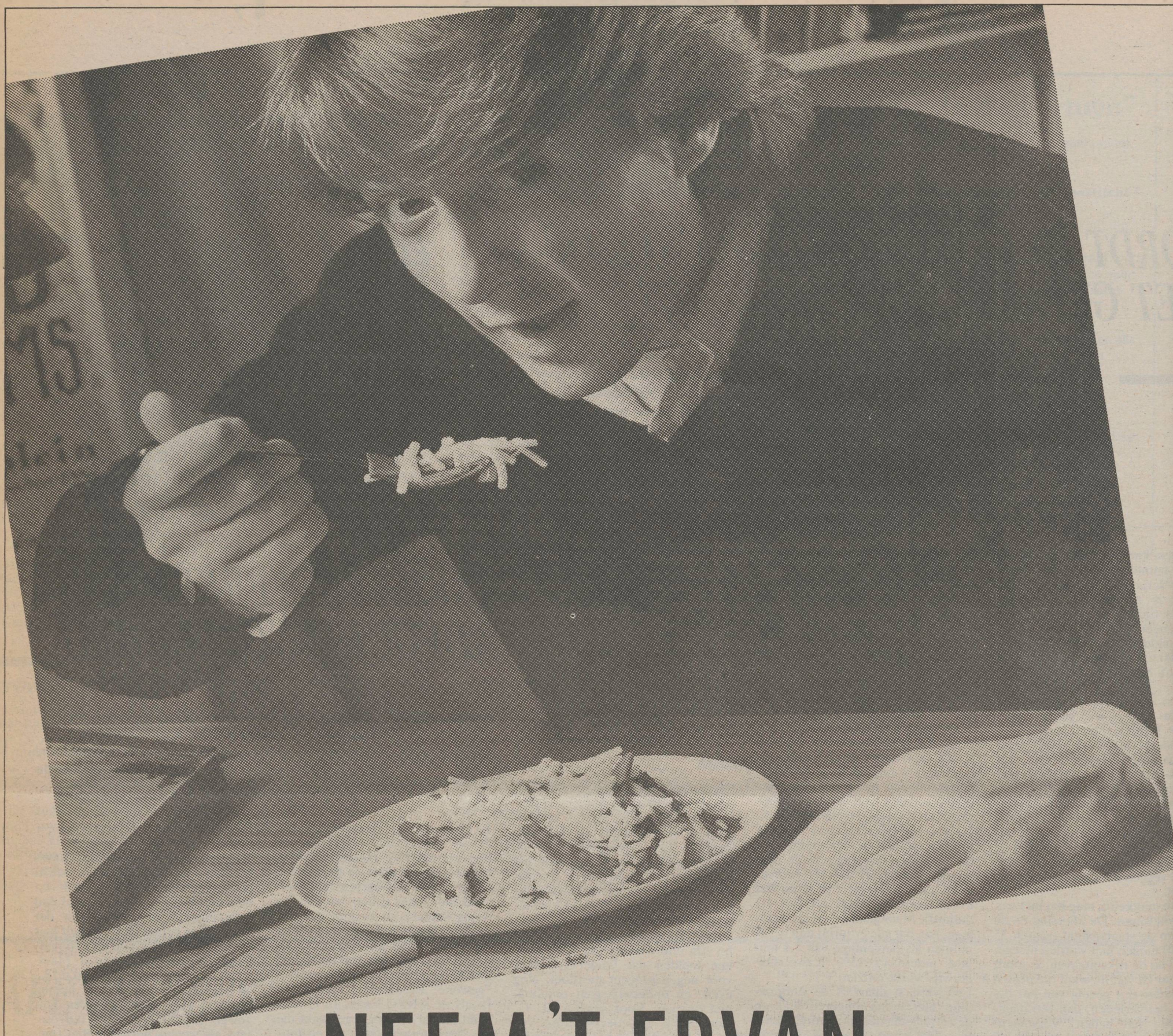
Voor het onderwijs aan de informatica-universiteit - een initiatief van het bedrijfsleven, onder aanvoering van NMB-directeur drs A.A. Soetekouw - zal een afzonderlijke instelling worden opgericht onder de naam 'The Hague Advanced School of Applied Informatics'. Daarnaast

wordt een onderzoeksinstituut opgericht, dat zich zichzelf volledig moet bedruipen. Het onderwijs staat onder verantwoordelijkheid van de universiteiten in Rotterdam, Delft en Leiden. Zij stellen ook het collegegeld vast, dat in het eerste rapport over de IU van september

1985 werd geraamd op 50.000 gulden per jaar per student. Om docenten uit het bedrijfsleven te kunnen aantrekken, mag de IU vooruit lopen op het rechtspositiereglement voor het wetenschappelijk onderwijs, dat volgend jaar van kracht wordt. Daarin zijn toeslagen

op het normale, ambtelijke salaris mogelijk. Hoeveel studenten volgend jaar met de tweejarige opleiding kunnen beginnen, is nog onbekend. Behalve de subsidie voor de IU hebben de bewindslieden Deetman en De Korte ook aanvragen voor negen andere tweede-fase-beroepsopleidingen gehonoreerd, waarmee 6,5 miljoen gulden is gemoeid. Deze opleidingen zijn: veiligheid, gezondheid en welzijn in de arbeid; documentaire informatiekunde (beide Universiteit van Amster-

dam); juridische beroepsopleidingen (Nijmegen); arbeid en organisatie; opleiding voor bedrijfsleiders (beide Katholieke Universiteit Brabant); elektrische energietechniek (Delft en Eindhoven); veiligheidskunde (Delft); techniek en linguïstiek (Eindhoven) en management voor niet-bedrijfskundig ingenieurs (Twente). In maart van dit jaar was al tien miljoen gulden toegekend voor vijftien opleidingen.
Bert Bakker

NEEM 'T ERVAN MET THUIS MENU VAN IGLO.

College. Onderzoek. Scriptie. Tentamen. Sport. Veel tijd om uitgebreid te koken is er niet. Toch neem je het ervan. Iglo Thuis Menu.

Dat is lekker eten. Goede ingrediënten. Exclusieve recepten. En in tien minuten op tafel. Plus een ruime keuze uit vele variaties. Stampot Boerenkool, Kerrie Rijst met Kip, Bami Goreng, Chili con Carne, Nasi Goreng, Stampot Zuurkool, Hutspot.

Nu tijdelijk de mogelijkheid om tegen inlevering van de waardebon één van deze maaltijden voor circa f 1,50 te kopen. Neem het ervan.

**THUIS MENU VAN IGLO.
VELE HEERLIJKE VARIATIES.**

Waardebon f 2,50 + porto

Invullen in blokletters s.v.p. OV

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

Telefoonnummer: _____

Banknummer (9 cijfers):

Gironummer:

Stuur deze bon + een uitgeknipte streepjescode van een Thuis Menu verpakking samen in een envelop vóór 1 december 1986 naar Postbus 737, 4870 CB Etten-Leur, t.n.v. Iglo Studentenpromotie. U ontvangt f 2,50 plus f 0,75 porto retour. Maximaal één teruggave per bank/girorekening.

PARADOX MEDIA

Ter gelegenheid van twee eeuwen Maastrichts theater staat op 31 oktober en 1 en 2 november de link tussen theater en videokunst centraal. Dit gebeurt aan de hand van bijdragen van de Jan van Eyck Academie en lezingen, tapes en installaties van enkele befaamde buitenlandse gasten. De manifestatie gaat schuil onder de naam Paradox Media.

In een Limburgs provinciestadje kan men via de kabel gemakkelijk zo'n 14 tv-zenders ontvangen. Met de ontwikkeling van de nieuwe media (satelliet, pay-tv, commerciële tv en tweeweg-systemen) zal het aanbod nog verveelvoudigen. We staan aan het begin van een media-explosie. Kwantiteit zal de kwaliteit nog meer doen afnemen. Uitsluitend pulp (soap-opera's, kwissen en ander banaal amusement) voert straks de boventoon. In grotere mate dan nu zal de tv, op Amerikaanse leest geschoeid, als tranquilizer dienst doen.

Paik

Anderzijds worden de nieuwe mogelijkheden ook aangewend als artistiek expressiemiddel voor kunstenaars. Nieuwe beeldtalen ontstaan. De films van Eisenstein, Godard en o.a. Warhol hebben de nu gehanteerde beeldtaal helpen ontwikkelen. De uit videokunst afkomstige vondsten duiken regelmatig op in de videoclips. Na twintig jaar is de videokunst een autonome kunstvorm geworden die gretig gebruik maakt van de mogelijkheden van de nieuwe media. Een kunstvorm die kritische kanttekeningen bij maatschappelijke gebeurtenissen plaatst, vaak met behulp van 'geleende' beelden. Het medium kan ook zuiver als nieuwe grafiekvorm gebruikt worden, door benadrukken, manipuleren en per computer bewerken van kleur en vorm. Vaak is het een combinatie van beide. Nam June Paik zei in '65: "Ooit zullen kunstenaars met elektronische apparatuur werken, zoals ze vandaag met penseel, viool of afval doen." Diezelfde Paik zond begin oktober in Amerika het avant-garde variëteit programma 'Bye bye Kip-

Bifurcaciones van Mariano Maturana

ling' uit. Hierin was onder meer grafisch werk van Keith Haring te zien en muziek van Philip Glass en Lou Reed te horen. De Koreaan wil vanuit Seoel, tijdens de Olympische Spelen, een mondiale rechtstreekse uitzending verzorgen.

Holografie

De opzet achter Paradox Media verklaard zegt aktiviteits-koördinator van de Jan van Eyck, Ben Remkes: "Zoals bekend is de Jan van Eyck regelmatig te gast in het theatercafé met videopresentaties. Daarom hebben wij gezamenlijk dit projekt opgezet, in het kader van het tweehonderd jarig bestaan van de schouwburg. Juist tussen het theater en de moderne media bestaan er overeenkomsten. Video dient hierbij als intermediair. Deze link hebben wij duidelijk in het programma willen betrekken. Er is gekozen voor tapes en installaties, vi-

deo als beeldend element. Objecten zoals schilderijen, beelden etcetera zijn niet aan tijd gebonden. Videoart daarentegen wel. Je ziet het en het is weg. De indruk die het bij de toeschouwer achterlaat is het belangrijkste. Met de steeds groter wordende technische mogelijkheden kan video het voorportaal zijn van holografie, het creëren van een ruimtelijke illusie die bijna tastbaar is."

De academie beschikt over een audio-visuele afdeling, compleet met video-studio. "Hier leren onze mensen, onder leiding van Elsa Stansfield, het medium te gebruiken. Niet als hulpmiddel maar als beeldend middel op zich."

Video-art

Binnen het Paradox Media programma levert de academie vier bijdragen. Mariano Maturana toont een mengeling van theater, elektronica en plastische kunst via zes monitors en met een helpende hand van Toneelacademie-leerlingen. Ben Brack presenteert, gehuld in een ruimtepak, zijn interpretatie van een aantal belangrijke gebeurtenissen en personen, zoals Nixon, Presley en de eerste mens op de maan. Frans Beerens liet zich inspireren door een oude Ierse sage. Nina Kramer, ook verbonden aan de Jan van Eyck, beklimt een buizenkonstruktie en elke handeling wordt versterkt door de op haar lichaam aangebrachte contactmicrofoons. Dergelijke microfoons zijn ook gebruikt in 'Embodiment', een visueel concert met muziek van Harry de Wit en uitgevoerd door de Wit, Isabelle Guillaume en Shusaku Takeuchi.

Het Belgisch experimenteel toneel is vertegenwoordigd door Jan Fabre, die een lezing verzorgt en tapes van zijn produkties vertoont. Joan Jonas schakelt bij haar presentatie ook Jan van Eyck-deelnemers in, en laat via theatrale bewegingen, tekeningen en monitors het publiek deelgenoot maken van haar gevoelswereld. Annemie van Kerckhoven en Club Moral mikt in de performance op de sensitieve krachten die communicatieprocessen soms begeleiden. Kontinu wordt er op zaterdag een selectie uit World Wide Video Festival vertoond. Van video-art pionier Gabor Body is een retrospectief te zien in het Mabi-Filmtheater. Zijn vrouw Vera zal het werk van de onlangs overleden kunstenaar toelichten.

Een bezoek aan Paradox Media staat gelijk aan een duik in een grillige aquariumwereld. Gedetailleerd programma en toegangskaarten Paradox Media verkrijgbaar bij Stadsschouwburg en Jan van Eyck Academie.

Paul Pinxten

typeregels van circa 60 lettertekens per regel tellen. Dat is ongeveer drie velletjes A-4. Een of meer gedichten mogen samen niet meer dan zestig regels beslaan. Alle schrijfsels moeten in vijfvoud en voorzien van naam, adres, geboortedatum en -plaats worden gestuurd naar: "Maastricht schrijft en dicht", Postbus 2160, 6201 CB Maastricht, of persoonlijk worden afgegeven aan de balie van het VVV-kantoor in het Dingshuis aan de Grote Staat. De schrijversavond is op woensdag 26 november in café D'n Ingel, Vrijthof 13, aanvang 20 uur. Verdere informatie bij Doortje Mesker, 217834; Frans Kraan, 251434; Truus Vos, 219076 (alleen na vijf uur).

CJP

Voor wie het nog niet weet: iedereen die jonger is dan 26 jaar kan

voor nog geen tientje (negen gulden vijftig precies) een Cultureel Jongeren Paspoort krijgen. Het is ook geldig in België en geeft flinke kortingen op kunst, niet alleen theater, muziek of film, ook tentoonstellingen en andere culturele activiteiten. Dit jaar bestaat het CJP vijftienvijftig jaar en dat wordt gevierd met een jubileum toernee. Helaas wordt Limburg weer eens overgeslagen. Gelukkig is het Paspoort zelf wel hier in de buurt te krijgen. Je kunt daarvoor terecht bij de schouwburg, Achter de Komedie. Daar weten ze ook, welke kortingen je allemaal kunt krijgen.

Het Vervolg

Dinsdag 28 oktober brengt Het Vervolg de premiere van "De wees van Chao", een chinees sprookje, onder regie van Ad de Bont. De toneelgroep noemt het een familie-

AGENDA

Theater

Stadsschouwburg Maastricht
do 23, vrij 24, za 25, zo 26 oktober, 20 uur: Rommedoet 't nog één keer.
dinsdag 28 oktober, 19 uur: Toneelgroep Het Vervolg speelt De wees van Chao.
woensdag 29 oktober, 20 uur: Toneelgroep Theater speelt Cyrano de Bergerac van Edmond Rostand.

Stadsschouwburg Heerlen
donderdag 23 oktober, 20 uur: Balletap USA. Zestien dansers dansen en tappen op moderne en klassieke muziek.
zondag 26 oktober, 20 uur: Liesbeth List en Ramses Shaffy, muziekprogramma.
dinsdag 28 oktober, 20 uur: Haagse Comedie speelt Don Juan van Molière.
woensdag 29 oktober, 20 uur: Robert Paul met Gekkenwerk.

Podium Posjet, Vijverdal
zondag 26 oktober, 14.15 uur: Ruben's Kleine wereld, poppenkast.

Muziek

Stadsschouwburg Maastricht
zondag 26 oktober, 12.30 uur: Koffieconcert in de Redoute. Max van Egmond, bariton.
Stadsschouwburg Heerlen
zaterdag 25 oktober, 20 uur: Filharmonisch Orkest van Vlaanderen speelt werk van Sibelius en Tsjajkovsky. Soliste: Emmy Verhey, viool.
zondag 26 oktober, 12 uur: Koffieconcert door Studio Laren.
zondag 26 oktober, 15.30 uur: Mandolineconcert.
donderdag 30 oktober, 20 uur: Fitzwilliam String Quartet speelt werk van Van Beethoven, Fauré en Sibelius.
vrijdag 31 oktober, 20 uur: Compagnia d'Opera Italiano di Milano brengt de opera La Traviata van Verdi.
Stedelijke Muziekschool
zondag 26 oktober, 15.30 uur: Introconcert door Beverley Lunt (viool), Peter Prommel (marimba) en vijf slagwerkers.

Films

Filmhuis Maastricht
donderdag 23 t/m woensdag 29 oktober, 20 uur: Wanda van Barbara Loden; 22 uur: Le fiancée du Pirate van Nelly Kaplan.

Mabi B.V. Kleine Gracht 24a

Mabi 1
Dagelijks om 2.30-8.30 uur: The Color Purple.
Mabi 2
Dagelijks om 2.30-9.00 uur, zaterdag, zondag om 6.30-9.00 uur, woensdag om 9.00 uur: Big trouble in little China.
Mabi 3
Dagelijks om 2.30-9.00 uur, zaterdag, zondag ook om 6.15 uur: Aliens.
Mabi 4
Dagelijks om 2.30-9.00 uur. Zaterdag, zondag ook om 6.30 uur: Top Gun.

voorstelling. Inderdaad kunnen mensen van zes, zestien of zesenzestig genieten van dit stuk. Opvallend zijn de bijzondere, bizarre kostuums, de gestyleerde bewegingen en de muziek. Deze geeft extra vaart aan woord en gebaar. Jong en oud kunnen ook genieten van een aantal grappige griezeleffecten, zoals vuur uit de grond, een drietal zelfmoorden, een fikse aframming van een oude vrouw en een gevecht op leven en dood. Alleen het nogal valse en zweverige zingen, dat geen duidelijke functie heeft, kan

Cinema Palace Wijkerbrugstraat 1

Festival dagelijks 18.30 en 21.00 uur, zaterdag, zondag en woensdag ook 14.30 uur: Running scared.

Palace 1
dagelijks 18.30 en 20.45, zaterdag, zondag, woensdag ook 14.00 uur: F/X Murder by illusio.

Studio
dagelijks 18.30 en 21.00 uur, zaterdag, zondag, woensdag ook 14.30: Revolution.

Tentoonstellingen

Bonnefantenmuseum: Objecten van Christian Megert, ma t/m vrij 10 tot 17, za en zo 14 tot 17 uur.
Galerie Fah, Brusselsestraat 80: Grafiek van Corneille ('48 tot heden), do, vrij, za 10 tot 17 uur. Verpleegkliniek "Klevarie", Polvertorenstraat 6: A. van Rossum, schilderijen, dagelijks 10 tot 20 uur.
Perroengalerie, Vrijthof 35: t/m 26 oktober: pastels en tekeningen van Don Wijns en Jo Heynen, woe t/m za 12 tot 18 uur.
ROZ-studio, Bankastraat 3: tekeningen van Ton Slits, werkdagen 10 tot 18 uur.
Galerie Signature, Kapoenstraat 24: vanaf 26 oktober: Astrid Sabéti, schilderijen op zijde, woe t/m vrij 11 tot 18 uur, za 11 tot 17 uur, zo 13 tot 17 uur.
Galerie Wanda Reiff, Rechtstraat 43: vanaf 25 oktober: Kontrast '85, werken van Kippenberger, di t/m zo 13 tot 17 uur.
Kasteel Hoensbroek: in de fotogalerie: "Processies" van Carl Uytterhagen. Zwart-wit foto's, ma t/m vrij 10 tot 12 en 13.30 tot 17 uur, za en zo 13.30 tot 17 uur.
Schuwirth & van Noorden, Rechtstraat, Maastricht: beelden en schilderijen van Herma van den Heuvel. Opening door dichter Leo herbergs op zaterdag 25 oktober.
Streekmuseum St. Odiliënberg, Kerkplein 10: Nico Cobben (medewerker universiteit), schilderijen en tekeningen.

Diversen

Video project Paradox Media: vrijdag 31 oktober, stadsschouwburg Maastricht: 20 uur, Theatercafé, lezing Jan Fabre; 21.30 uur, Witte Zaal, lezing Jan Fabre; 22 uur, Grote Zaal, presentatie Joan Jonas; 23 uur, Voorhal Zaal, tapes Joan Jonas; 23.30 uur, Redoute, presentatie Mariano Maturana; 01 uur, Theatercafé, presentatie Ben Brack.
zaterdag 1 november, stadsschouwburg Maastricht: 19 uur, Redoute, Selectie World Wide Video Festival 1986; 19.30 uur, Witte Zaal, presentatie film/objecten Frans Beerens; 20.15 uur, Witte Zaal, presentatie Nina Kramer; 20.45 uur, theatercafé, lezing Vera Body; 22.15 uur, Grote Zaal, Embodiment; 00 uur, Theatercafé, presentatie Annemie van Kerckhoven en Club Moral.
zondag 2 november, filmhuis Maastricht, Gabor Body, filmpresentatie.

LG

Maastricht schrijft en dicht

De stichting "Maastricht schrijft en dicht" geeft schrijvers een kans hun werk te publiceren en te bespreken. Een deksundige jury beslist welke werken zullen worden opgenomen in het Maastrichtboek 1987. Tijdens een schrijversavond kan men met de juryleden praten over de ingezonden werkstukken. Iedereen die in Maastricht of binnen een straal van vijftien kilometer) woont en geboren Maastrichtenaar, die elders wonen, kunnen voor woensdag 29 oktober hun proza- of poeziewerk inleveren. Het mag niet eerder gepubliceerd zijn. De woordkunstenaars mogen zich uitdrukken in Algemeen Nederlands of in een dialect uit Maastricht of directe omgeving. Een prozastuk mag maximaal 300

URtaal

Zoals elke sub-cultuur heeft ook de universiteit haar eigen jargon. Voor de 'leek' kan dat frustrerend zijn, zeker als niemand de moeite neemt het voor een buitenstaander toch enigszins begrijpelijk te houden. Hans Out, buiten-universitair lid van de universiteitsraad en in het dagelijks leven werkzaam bij DSM, ergert zich behoorlijk aan het taalgebruik in allerlei stukken die in de universiteitsraad worden aangeboden. In de vergadering van 11 oktober heeft hij er eindelijk wat van gezegd. Hij noemde de betreffende stukken gebruiks- en lezersonvriendelijk, maar wat bedoelt hij daar nou precies mee? Out: "Heel veel stukken zijn onbegrijpelijk door het gebruik van afkortingen waar dat niet noodzakelijk is en waar je ook de volledige versie kunt gebruiken. Als je al afkortingen gebruikt moet je de lezer de gelegenheid geven zich van de betekenis ervan op de hoogte te stellen, bijvoorbeeld doordat je aan het begin de gebruikte afkortingen uitschrijft".

Enigszins voorstelbaar wordt Outs kritiek wanneer je een willekeurige pagina openslaat van een willekeurig beleidsstuk. In het 'Concept Financieel Schema 1987-1991' staan er in een paragraaf van vijftien regels de volgende afkortingen: BUWP-operatie, VF-problematiek, WP-rangstelsel (een nieuw zuurtje?), SBK-vergadering en GPL-hantering. Geen van deze afkortingen wordt toegelicht en volgens Out kun je dan ook allerlei leuke dingen verzinnen om ze te interpreteren.

Maar is het niet toch een beetje flauw om te zeuren over het taalgebruik en heeft Out als buiten-universitair lid van de raad niet extra

moretjca

veel moeite met al die afkortingen? "Dat is ongetwijfeld het geval. Maar ik sta zeker niet alleen in mijn kritiek. Ik zag heel wat knikkende gezichten toen ik mijn verhaal hield. Bovendien vind ik het van een betere stijl getuigen wanneer je een tekst ook makkelijk leesbaar maakt voor een niet ingewijde. Dat vind ik een aardige geste. Ik kom zelf uit de wetenschap. Ik weet hoe je moet oppassen om je teksten niet te moeilijk te maken".

Out ergert zich niet alleen aan alle afkortingen. Hij vindt ook dat de meeste teksten ontzettend langadig en moeilijk verteerbaar zijn: "Schrijvers beperken zich niet tot de essentie. Enorm veel is redundant. Wie een tekst produceert moet ervan uitgaan dat een lezer weinig tijd heeft. Je maakt het alleen maar lastig als de toegang tot de tekst zo moeizaam verloopt."

Welke oplossing dient zich nu aan voor deze kleine taalstrijd? Moeten de stukken gewoon simpeler worden? Of wellicht kunnen nomenclaturecursussen, met het ouderwetse dictee als bewaker van het juiste taalgevoel, de schrijvende en lezende partij dichter bij elkaar brengen.

In de notulen van de raadsvergadering is de suggestie opgenomen om een verklarende woordenlijst op te stellen. Zien we de raadsleden nu voortaan met een woordenboek op zak hun huiswerk maken?

Out: "Nee, dat was meer ludiek bedoeld. Het ging erom mensen toch wat indringender te wijzen op de problematiek. Het is niet echt de bedoeling dat er zo'n verklarende lijst komt. Dat zou ik niet willen".

Toch circuleert er binnen de universiteit al een dergelijke woordenlijst. Het heet 'planningwoordenboek' en is afkomstig van de (toen nog) landbouwhogeschool Wageningen.

Afkortingen worden erin uitgeschreven en moeilijke begrippen nader toegelicht. Blijkbaar voorziet zo'n boekje toch in een behoefte. Informatief is het zeker. Ik weet nu tenminste dat eerstejaarsstudenten studenten zijn die zich voor het eerst als student inschrijven, dat OB binnen de instellingen voor wetenschappelijk onderwijs de 'onderwijsbelasting' vormt en dat BUWP geen universitaire oprisping is, maar staat voor 'Kernnota Beleidsvoornemens Universitair Wetenschappelijk Personeel'.

En wat zou RL betekenen?

Emely nobis

Waar is wie?

Er wordt nogal wat verhuisd in deze jonge dynamische instelling. Helaas komt dat de efficiëntie niet altijd ten goede. Behalve zichzelf en de meest persoonlijke bezittingen mag men zelfs nog geen spijker uit de muur meenemen naar de nieuwe plek. Zo kan het gebeuren dat men wel al een eigen kamer, maar nog geen meubels heeft, terwijl de 'eigen' spulletjes intussen op de oude kamer onbenut wachten op hun nieuwe gebruiker. In de stille uurtjes zie je dan ook weleens ex-ganggenoten langs de deur sluipen, op weg om dat ene kleine tafeltje of die lekkere bureaustoel waaraan ze zo gehecht waren illegaal onder te brengen in hun nieuwe kamer.

Onverbrekelijk verbonden met de kamers zijn ook de telefoonnummers. Dientengevolge is het telefoongidsje van september 1985 alweer flink gedateerd. Wie daar nog wijs uit wordt is een kei. Zit Theo van Boven nou in het Oud-Gouvernement of in het hoofdgebouw? Toen iemand van buiten de universiteit hem laatst dan maar via de centrales van deze gebouwen probeerde op te sporen, bleek men daar ook slachtoffer van de algehele verwarring. Theo van Boven was spoorloos en niemand wist zijn nieuwste verblijfplaats naar boven te halen.

Het onderlinge contact tussen de medewerkers van de universiteit wordt door het gebrekkige telefoongidsje wel bevorderd. Immers, op zoek naar een bepaalde medewerker maak je een rondgang langs vaak wel drie of vier andere medewerkers, die allemaal voormalige kamers van medewerker A bevolken. En het blijft dan natuurlijk niet bij het mompelen van "sorry, verkeerd verbonden". Integendeel, de onderlinge solidariteit laat hoog op in gedeelde zorg over waar de gezochte medewerker nu misschien verblijft. Allerlei aanvullende sten-

cils worden geraadpleegd, collega's te hulp geroepen en goedgemeende adviezen gratis verstrekt. Wellicht gaat er dan ook een geheime aktie van de dienst personeelszaken ('meer communicatie op de werkplek') schuil achter het uitblijven van een nieuw telefoongidsje.

Maar het is niet alléén leuk. Er kunnen zich namelijk zeer precieze situaties voordoen door mogelijke persoonsverwisselingen. Je belt iemand op en begint meteen een heel verhaal af te steken over een vertrouwelijke kwestie, totdat blijkt dat er aan de andere kant van de lijn wel heel miniem wordt gereageerd. Blijkt daar heel iemand anders te zitten dan verwacht. Het komt ook wel voor dat mensen dezelfde voornaam hebben. In het volste vertrouwen dat je met die ene Piet zit te praten vertel je de nieuwste roddels over al je collega's. Later kom je Piet op de gang tegen en die blijkt nergens van te weten. Tot je schrik ontdek je dat hij van kamer geruild heeft met die andere Piet, over wie je zo heerlijk hebt geroddeld. Excuses aanbieden helpt dan natuurlijk niet meer. De relatie met de berodde Piet is voorgoed verstoort.

Persoonsverwisselingen zijn een steevast ingrediënt van lolbroekcomedies, dus we lachen heel wat af. Toch moet er wat aan te doen zijn. Een nieuw telefoongidsje zou al helpen, maar voor hoe lang? Dat is bij het 'schuif maar door systeem' van deze instelling de vraag. Het beste zou natuurlijk zijn als iedere medewerker een eigen telefoonnummer zou krijgen, dat met hem of haar meevoerbaar is. Maar dat zit er denk ik niet in. Daarom stel ik voor dat we gebruik maken van de verworvenheden van de moderne technologie. We zetten alle namen, kamernummer en telefoonnummers van medewerkers in de computer en maken wekelijks een uitdraai, aangepast aan de actuele situatie. Dan treffen we voortaan iedereen op de juiste plek bij het juiste nummer. Minder gezellig, maar wel handiger.

Emely Nobis

Bank

Vorig jaar vonden 253 artsen via de vacaturebank een baan. De bank is in het leven geroepen door de Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband (LAD) en het Utrechtse GAB. Gebleken is dat vrouwelijke artsen evenveel kans hebben op een baan als hun mannelijke collega's. Dat het met de werkgelegenheid voor artsen nog steeds niet geweldig gesteld is, blijkt wel uit het intensieve gebruik van de vacaturetelefoonlijn. De overheid streeft er nog steeds naar om de arbeidswet ook op artsen van toepassing te verklaren. Op die manier zou de arbeidsinspectie erop kunnen toezien dat niet langer dan (volgens de LAD) bijvoorbeeld 48 uur per week wordt gewerkt. Dit zou veel werkgelegenheid moeten opleveren. (LAD-bericht)

Een stille hadden ze hem genoemd bij de evaluatie. "Jij bent zo'n stille, jij zegt nooit eens wat!" hadden ze hem toegebeten. En één zo'n achttienjarige had de euvelde moed om daar achteraan te zeggen "maar misschien studéer je best wel, want je hebt altijd zo'n hoop papier voor je liggen".

Zacharias begon te twijfelen. Die onderwijsgroepen, die leken allemaal wel zo leuk, maar als het allemaal zo moest gaan dan wist-ie het nog niet. "Een stille vier-en-veertiger," dacht hij, "ik ben een stille vier-en-veertiger. Dat zou toch nog best eens een leuk gedicht kunnen opleveren voor in mijn volgende bundeltje."

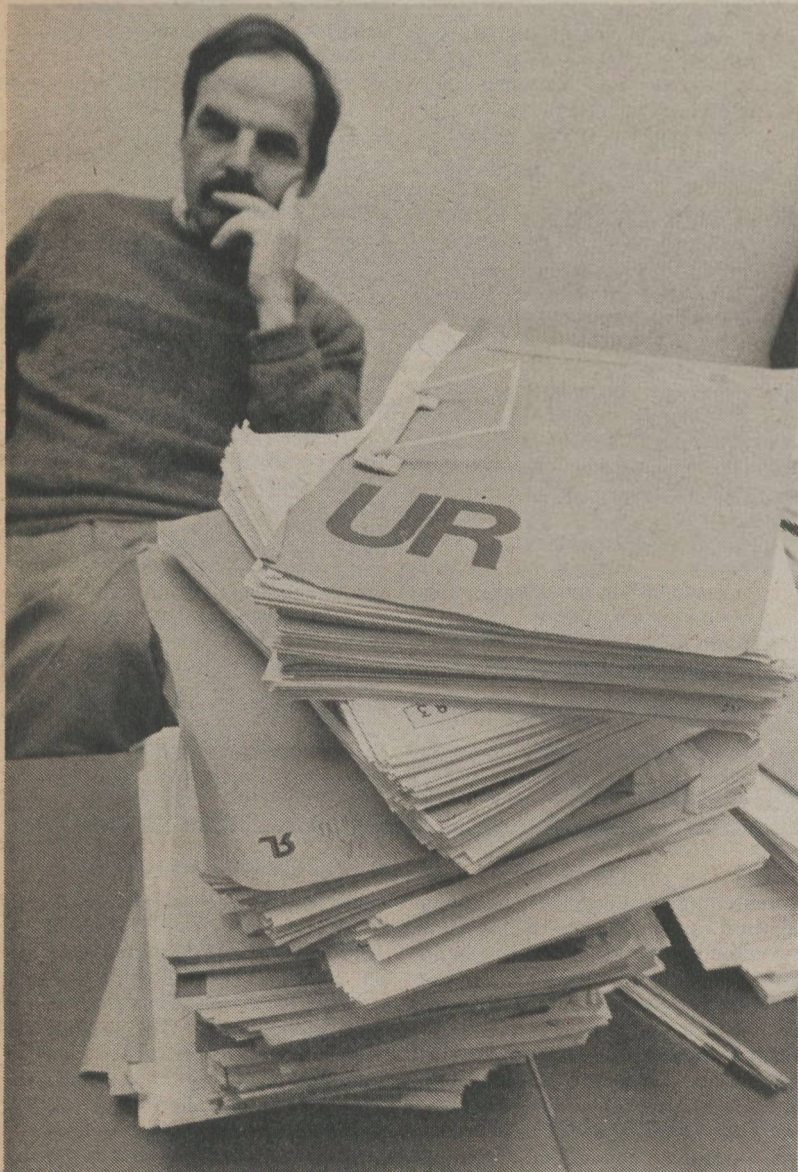
Terwijl de jeugd in zijn onderwijsgroep druk bezig was elkaar feed-back te geven gleed Zach terug in het verleden. Wat was er nou nog overgebleven van die langharige radicaal van vroeger? Vol vernieuwingszin had hij op de barricaden gestaan. Democratisering was het toverwoord. In het Maagdenhuis had hij enthousiast staan meebullen op de slow-hand-clap 'Dit Is Het Begin, Wij Gaan Door Met De Strijd'. Raar, dat-ie een paar maanden later toch kapte met de studie. Maar zovelen hadden dat gedaan, in die tijd. Wij Gaan Door Met De Strijd. Met een paar van zijn makkers had hij besloten dat solidariteit met de

arbeidersbeweging nooit vanuit de Ivoren Toren kon komen. En daarom was hij er maar uitgestapt, eigenlijk regelrecht de Oranje Vrijstaat van de Kabouters in. En nu vond hij zichzelf vijftien jaar later opnieuw terug als student in een repressief systeem. Die onderwijsgroepen hadden wel aardig democratisch geleken, en eigenlijk ook wel de hele manier van studeren, daarom dat hij het aangedurfd had naar Maastricht te komen. Maar al die kinderen dachten allemaal zo anders! Democratie en rechtvaardigheid, het leken woorden waar ze nog nooit van hun leven van gehoord hadden. Snel afstuderen en dan geld verdienen, daar leek het allemaal om te gaan. Zacharias stond paf. Paf.

Maar hij had besloten om tegenover dit Paf een Pal te stellen. Hij zou Pal staan voor de idealen van die verloren generatie. Ha! Had Voorzitter Mao niet ooit iets gezegd over één zandkorreltje of zoiets? Nazoeken, thuis! Maar in ieder geval was hij nu het zandkorreltje dat Pal stond. Dit keer zou hij zich toch niet laten inpakken. De onderwijscommissies, faculteitsraden, besturen en clubjes zouden hem er dit keer mooi niet onderkrijgen! Ha!

En als het hem even te veel werd, zoals nu, dat ze hem een stille vier-en-veertiger noemen? Dan treinde hij rustig naar huis (hij pendelde tussen Maastricht en de Utrechtse binnenstad, want wat was er nou in het zuiden in het alternatieve circuit te beleven?), liep rustig de trappen naar zijn zolderkamertje op, zette rustig zijn tas naast de koelkast, wandelde rustig naar de stapel sinaasappelkistjes die sinds mensenheugenis een kast vormden, zette kalm een plaatje op, en ging vervolgens volslagen uit zijn bol met The Doors of The Move. En als er dan nog iets zat van een zachte zielepijn, dan schreef hij een gedicht. Voor vanavond wist hij er alweer een: "Verliefdheid is een stormvloed van golven tussen kruis en hart." Met een beetje aardige interpunctie was het Candlelight-effect dan zelfs nog wel te vermijden.

Eva

Mismoedig staart de scheidende griffier van de universiteitsraad, Marius bassie, naar de stapel paperassen die in een jaar tijd over de raad is uitgestort. (Foto Frits Widdershoven).